

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo projekte Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Ekonomskog fakulteta, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstveno-istraživačke projekte sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti), društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija, financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“, projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znan-

stvenim istraživanjima u okviru programa: „Istraživački projekti“, „Uspostavni istraživački projekti“, projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+, najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo projekte **Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, Ekonomskog fakulteta, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.**

Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek kao partnerska institucija sudjeluje u provedbi istraživačkog inovacijskog projekta „SynGRID“: Inovacije u energetici kroz program HORIZON EUROPE. SynGRID (engl. *Creating synergies on the topic of low-voltage grid management*). Projekt okuplja tri zemlje: Sloveniju, Grčku i Hrvatsku. Nositelj je projekta Institut za inovacije i razvoj Sveučilišta u Ljubljani. Projekt

ima posebno značenje jer doprinosi jačanju vidljivosti, kompetencija i međunarodne prepoznatljivosti institucije čime se potvrđuje FERIT-ova predanost izvrsnosti, inovacijama i europskoj suradnji. Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu sudjeluje u provedbi istraživačkog projekta: „Medijacija i duhovna dimenzija pomirenja: modeli susreta i izgradnje povjerenja (PAXMED)“, a voditelj je projekta prof. dr. sc. Šimo Šokčević. Projekt je zamišljen kao znanstvena potpora razvoju zduženog integriranoga sveučilišnog studija Medijacija. Ekonomski fakultet u Osijeku sudjeluje u provedbi znanstveno-istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost: „Razvoj konceptualnog okvira rezilijentnosti malih i srednjih poduzeća korištenjem teorije efektuacije“, a voditeljica je projekta prof. dr. sc. Nataša Šarlija. Mala i srednja poduzeća čine okosnicu gospodarstva – zapošljavaju većinu radne snage i održavaju vitalnost lokalnih zajednica.

Cilj je projekta pomoći u oblikovanju učinkovitijih programa potpore gospodarstvu, očuvanju radnih mjesta i jačanju stabil-

nosti društva u vremenu globalnih neizvjesnosti. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku sudjeluje u provedbi projekta: „Inicijativa i umjetnost: (istraživanje) doprinosi članova Odsjeka za umjetnička područja i studenata Foozosa umjetnosti zajednice“, a voditeljica je projekta doc. dr. sc. Ana Popović. Cilj projekta jest sustavno objediniti, analizirati i vrednovati umjetničke, stručne i znanstvene aktivnosti članova Odsjeka koje su usmjerene na kulturu i umjetnost u zajednici, ali i otvoriti prostor studentima za iskustveno učenje kroz stvarne umjetničke i kulturne prakse.

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek od prosinca 2025. provodi projekt „Primjena mikorize za održivu prilagodbu klimatskim promjenama u vinogradarstvu (PK.3.4.17.0003)“, a voditelj je projekta doc. dr. sc. Tihomir Kovač. Projekt razvija i primjenjuje inovativne mikorizne tehnologije u uzgoju sorte Muscaris na testnom vinogradu u Osječko-baranjskoj županiji, u cilju povećanja otpornosti vinove loze na klimatske promjene i unaprjeđenja održivosti vinogradarstva.

Održan radni sastanak projektnog tima PAXMEDA

Antonija Pranjković

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, 1. prosinca 2025. godine održan je prvi radni sastanak tima za provedbu projekta „Medijacija i duhovna dimenzija

pomirenja: modeli susreta i izgradnje povjerenja (PAXMED)“. PAXMED je jedan od institucijskih istraživačkih projekata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, zamišljen kao znanstvena potpora razvoju združene-nog integriranog sveučilišnog studija Medija-cija koji uz KBF okuplja još četiri sastavnice Sveučilišta. Prof. Šokčević predstavio je plan realizacije i način izvještavanja te, sa suradnicima, definirao operativnu strukturu rada i raspodjelu zaduženja za nadolazeće faze provedbe. Time su učinjeni prvi koraci prema ostvarenju temeljnih ciljeva projekta PAXMED koji će kroz istraživanja, razvoj studija, digitalne edukacijske sadržaje i izgradnju mreže medijatora ojačati znanstvene i nastavne kapacitete Sveučilišta te potaknuti kulturu dijaloga u lokalnim zajednicama te u konačnici dati suvremeni i društveno odgovoran doprinos izgradnji povjerenja i pomirenja u Slavoniji, Baranji i šire. Projekt financiran iz izvora 581 – Mehanizam za oporavak i otpornost fonda Europske unije NextGenerationEU, ukupne vrijednosti 86.640,00 eura, provodit će se od 2025. do 2029. godine pod vodstvom prof. dr. sc. Šime Šokčevića.

Naziv projekta:
Medijacija i duhovna dimenzija pomirenja: modeli susreta i izgradnje povjerenja (PAXMED)
Nositelj projekta:
KBF u Đakovu
Voditelj projekta:
prof. dr. sc. Šimo Šokčević
Vrijednost projekta:
86.640,00 eura
Razdoblje trajanja provedbe projekta:
1. 10. 2025. – 30. 9. 2029.
Izvor financiranja:
EU, NextGenerationEU

FERIT u projektu SynGRID: Inovacije u energetici kroz program HORIZON EUROPE

SynGRID (engl. *Creating synergies on the topic of low-voltage grid management*) je istraživački i inovacijski projekt koji okuplja tri zemlje: Sloveniju, Grčku i Hrvatsku. Projekt je započeo 1. svibnja 2024. godine. Nositelj projekta je Institut za inovacije i razvoj Sveučilišta u Ljubljani, dok su partneri Fakultet elektrotehnike i računarstva, Zagreb, Institut za komunikacije i računalne sustave, Atena, Petrol, Slovenija i Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (FERIT). SynGRID je financiran iz istraživačkog i inovacijskog programa Europske unije Horizon Europe (poziv: HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-04). Ukupni proračun projekta je 1.170.375,00 eura. Glavni cilj projekta je unaprijediti institucionalne i regionalne inovacije zemalja u razvoju kroz iskorištavanje i daljnju primjenu rezultata uspješno provedenih Horizon 2020 projekata i tekućih Horizon Europe projekata. Naglasak je stavljen na istraživanje u području upravljanja i nadzora niskonaponskih distribucijskih mreža s velikim udjelom obnovljivih izvora energije i umrežavanje te razmjenu znanja i iskustava između partnerskih institucija. Tijekom 36 mjeseci trajanja projekta istraživači će kroz zajedničku suradnju raditi na ostvarenju četiri ključna cilja: proširivanje metodologija i rezultata dobivenih iz prethodnih Horizon Europe projekata, jačanje istraživačkih kapaciteta partnerskih institucija, poticanje malih i srednjih poduzeća za sudjelovanje u Horizon Europe projektima i olakšavanje njihovog ulaska na tržište te razvoj regulatornog okvira za podržavanje istraživačkih aktivnosti i uspješan transfer tehnologija. Kako bi se postigli ciljevi, SynGRID, osim istraživačkih institucija, uključuje i različite dionike poput operatora distribucijskih sustava zemalja partnera, regionalne vlasti te mala i srednja poduzeća koja djeluju u energetskom sektoru. Uloga FERIT-a, kao vodeće regionalne institucije u području elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija je osnaživanje suradnje između institucija i dionika, sudjelovanje u istraživanju i inovacijama te analiza regulatornog okvira.

U prvih 20 mjeseci projekta održani su seminari kojima su široj znanstvenoj zajednici prikazani izazovi s kojima se susreću distri-

bucijske elektroenergetske mreže uslijed velike integracije obnovljivih izvora energije. Osim seminara, održane su i dvije radionice na kojima su različitim dionicima iz energetskog sektora prikazani rezultati istraživanja. Posebice ističemo radionicu održanu na FERIT-u koja je lokalnim tvrtkama iz područja elektroenergetike predstavila najnovija istraživanja FERIT-ovih istraživača u području integracije obnovljivih izvora energije. Rezultati istraživanja objavljeni su kroz zajedničke znanstvene radove objavljene na renomiranim međunarodnim znanstvenim konferencijama te znanstvenim časopisima što je doprinijelo povećanju međunarodne vidljivosti FERIT-a. S ciljem poticanja transfera tehnologije, FERIT je u suradnji s tvrtkom UNICO.Analytics s.r.o. organizirao radionicu “Od istraživanja do tržišta - alati za uspješan transfer tehnologije” namijenjenu istraživačima Sveučilišta u Osijeku. Tijekom provedbe projekta u svakoj od partnerskih zemalja organizirat će se ljetne škole namijenjene studentima s fokusom na stjecanje kompetencija u području primjene najnovijih tehnologija u elektroenergetskim sustavima. Kroz SynGRID projekt omogućena je i razmjena doktoranda među partnerskim institucijama s ciljem stjecanja međunarodnog iskustva i kompetencija za prijavu istraživačkih projekata. Do sada je ovu mogućnost

iskoristilo troje FERIT-ovih doktoranda koji su mjesec dana boravili na Sveučilištu Ljubljani i stekli bogato međunarodno iskustvo.

Iako projekt ulazi u svoju završnu godinu, dosadašnji ostvareni rezultati iznimno su ohrabrujući te jasno pokazuju da se aktivnosti odvijaju prema planu i da projekt uspješno napreduje prema ostvarenju svih ključnih ciljeva. Ostvareni rezultati potvrđuju kvalitetu suradnje partnera, relevantnost postavljenih ciljeva te snažan potencijal za daljnji razvoj kroz buduće projekte. Kao jedan od prvih Horizon Europe projekata FERIT-a, SynGRID ima posebno značenje jer doprinosi jačanju vidljivosti, kompetencija i međunarodne prepoznatljivosti institucije čime se potvrđuje FERIT-ova predanost izvrsnosti, inovacijama i europskoj suradnji. FERIT-ov tim čine koordinator prof. dr. sc. Danijel Topić, prof. dr. sc. Goran Knežević, prof. dr. sc. Damir Šljivac, prof. dr. sc. Zvonimir Klaić, prof. dr. sc. Krešimir Fekete, dr. sc. Mario Primorac, dr. sc. Matej Žnidarec, dr. sc. Nemanja Mišljenović, dr. sc. Marina Dubravac i Zvonimir Šimić, univ. mag. ing. el.

Više informacija o SynGRIDU može se pronaći na: <https://www.syngrid-project.eu/>

RESET za gospodarstvo: Kako znanost pomaže poduzećima u kriznim vremenima

U svijetu obilježenom gospodarskim potrebama, inflacijom, ratovima, energetskim nesigurnostima, poremećajima u lancima opskrbe i klimatskim promjenama, pitanje rezilijentnosti postaje jedno od ključnih pitanja našeg vremena. Kako se poduzeća prilagođavaju šokovima? Kako zadržavaju radna mjesta? Kako se oporavljaju i nastavljaju rasti unatoč neizvjesnosti?

Ta su pitanja u središtu znanstvenog projekta **RESET – Razvoj konceptualnog okvira rezilijentnosti malih i srednjih poduzeća korištenjem teorije efektuacije** koji se provodi na Ekonomskom fakultetu u Osijeku uz potporu Hrvatske zaklade za znanost. Posebnu važnost projektu daje činjenica da je u aktualnom pozivu riječ o jedinom financiranom projektu iz područja ekonomskih znanosti u cijeloj državi među svim ekonomskim fakultetima.

Mala i srednja poduzeća čine okosnicu gospodarstva – zapošljavaju većinu radne snage i održavaju vitalnost lokalnih zajednica. Kada

su ona ugrožena, posljedice osjećaju obitelji, gradovi i cijelo društvo. Zato projekt RESET ne promatra krize samo kao poslovni problem, nego kao širi društveni izazov.

Istraživački tim razvija novi, integrirani pristup razumijevanju rezilijentnosti poduzeća. Umjesto da se rezilijentnost promatra tek kao „snalažljivost“ ili „opstanak“, projekt povezuje pet ključnih dimenzija: poduzetnika (Entrepreneur), poduzeće (Enterprise), zaposlenike (Employees), financijsku snagu (Equity) i okruženje (Environment) – tzv. model „5E“. Posebna se pozornost posvećuje teoriji efektuacije koja objašnjava kako poduzetnici u neizvjesnim okolnostima donose odluke koristeći se onim što im je na raspolaganju, umjesto da se oslanjaju na krute dugoročne planove.

Projekt ima snažnu međunarodnu dimenziju: kroz višegodišnja mjerenja prikupljat će se podatci u nekoliko zemalja, provoditi ankete i intervjui s poduzetnicima te koristiti napredne statističke metode i alate umjetne

inteligencije. Krajnji cilj nije samo objava znanstvenih radova nego razvoj praktičnih modela i softverskog alata koji će hrvatskim poduzećima omogućiti da procijene vlastitu rezilijentnost i dobiju jasne preporuke kako je ojačati prije nego što nastupi sljedeća kriza.

Dobiveni rezultati koristeći će poduzetnicima, donositeljima politika, financijskim institucijama i istraživačima. Oni mogu pomoći u oblikovanju učinkovitijih programa potpore gospodarstvu, očuvanju radnih mjesta i jačanju stabilnosti društva u vremenu globalnih neizvjesnosti.

Dok se svijet mijenja brže nego ikad, projekt RESET traži odgovor na ključno pitanje: Kako danas graditi poduzeća koja će preživjeti sutra?

Naziv projekta: Razvoj konceptualnog okvira rezilijentnosti malih i srednjih poduzeća korištenjem teorije efektuacije
Ustanova na kojoj će voditelj provoditi

projekt: Ekonomski fakultet u Osijeku
Voditeljica projekta: prof. dr. sc. Nataša Šarlija (natasa.sarlija@efos.hr)

Istraživači: prof. dr. sc. Slavica Singer (Ekonomski fakultet u Osijeku), doc. dr. sc. Dražen Novaković (Ekonomski fakultet u Osijeku), prof. dr. sc. Mirta Benšić (Fakultet primijenjene matematike i informatike), prof. dr. sc. Saras Sarasvathy (University of Virginia, Darden Graduate School of Business), dr. sc. Lucia Walsh (Technological University Dublin, Irsko), dr. sc. Cesare Riillo (National Institute of Statistical and Economic Studies of Luxembourg), dr. sc. Charles Plant (The Narwhal Project at Q3 Research Inc., Canada), Auwal Isaah (Bayero University, Nigerija)

Broj projekta: IP-2025-02-2528
Trajanje projekta (u mjesecima): 36
Projekt financira Hrvatska zaklada za znanost.

Inicijativa i umjetnost: doprinos Odsjeka za umjetnička područja umjetnosti zajednice

Odsjek za umjetnička područja jedna je od ustrojbenih jedinica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a okuplja nastavnike različitih umjetničkih, pedagoških i znanstvenih profila. Iako je njihovo temeljno djelovanje vezano uz nastavu i znanstveni, odnosno umjetnički rad, članovi Odsjeka godinama aktivno sudjeluju u umjetničkim i kulturnim aktivnostima u zajednici – osmišljavaju i provode radionice, sudjeluju u javnim događanjima, pišu stručne osvrtne i glazbene kritike te mentoriraju studente u projektima koji nadilaze okvire učionice. Takav je rad često prisutan u kulturnom životu grada i županije, ali nedovoljno vidljiv i rijetko sustavno prepoznat kao vrijedan dio akademskog i stručnog djelovanja.

Projekt vodi doc. dr. sc. Ana Popović, a u istraživačku i realizacijsku skupinu uključeni su i suradnici: red. prof. art. Mira Perić, prof. dr. art. Goran Kujundžić, izv. prof. dr. art. Jelena Kovačević, izv. prof. dr. art. Marko Šošić, izv. prof. dr. sc. Lidija Nikolić te Gordana Ercegovic-Jagnjić, viša predavačica. Svi zajedno rade na objedinjavanju i vrednovanju umjetničkih aktivnosti Odsjeka u zajednici te uključivanju studenata u praktične i istraživačke projekte.

Upravo iz potrebe da se umjetničko djelovanje u zajednici prepozna, dokumentira i vrednuje kao relevantan doprinos, nastao je znanstveno-istraživački projekt „Inicijativa i umjetnost: (istraživanje) doprinosa članova Odsjeka za umjetnička područja i studenata Foozosa umjetnosti zajednice“. Projekt polazi od pretpostavke da se umjetnost ne uči i ne živi isključivo unutar formalnih obrazovnih institucija, nego se razvija kroz aktivno sudjelovanje u kulturnom životu zajednice, u suradnji s različitim dionicima i kroz stvarne umjetničke prakse koje ostavljaju trag i u obrazovanju i u javnom prostoru.

Projekt se provodi na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti, započeo je 18. ožujka 2024. godine, a završava 18. ožujka 2027. čime uskoro ulazi u završnu godinu provedbe. Projekt se financira iz vlastitih sredstava

Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u ukupnom iznosu od 4.972,00 eura.

Cilj projekta jest sustavno objediniti, analizirati i vrednovati umjetničke, stručne i znanstvene aktivnosti članova Odsjeka koje su usmjerene na kulturu i umjetnost u zajednici, ali i otvoriti prostor studentima za iskustveno učenje kroz stvarne umjetničke i kulturne prakse. Time se umjetnost promatra ne samo kao nastavni sadržaj nego kao živa društvena i kulturna aktivnost koja ima mjerljiv doprinos zajednici i obrazovanju budućih

odgojno-obrazovnih djelatnika. U okviru projekta provedene su brojne aktivnosti koje obuhvaćaju glazbene i interdisciplinarnе radionice, stručna i znanstvena izlaganja, sudjelovanja na festivalima znanosti, ali i stručne osvrtne i glazbene kritike objavljenе u relevantnim kulturnim i stručnim medijima. Među njima ističu se monodrama *Blagoslov* autorice red. prof. Mire Perić, nastala u povodu 150. obljetnice rođenja najveće hrvatske književnice Ivane Brlić-Mažuranić, radionica *Glazba i pokret u službi razvoja inteligencije*, održane u okviru Festivala

znanosti u Osijeku, kao i *Boomwhackers glazbena radionica* predstavljena na međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji posvećenoj ranom i predškolskom odgoju. Te aktivnosti pokazuju da se suvremeni pedagoški pristupi mogu povezati s glazbom, pokretom i iskustvenim učenjem. Značajan dio projektnih aktivnosti čine i stručni osvrti i glazbene kritike kojima se prati i interpretira aktualna glazbena produkcija, koncertni programi i festivali. Takvim se tekstovima umjetnička događanja ne

radovi Program sustavnoga upoznavanja puhaćih instrumenata u ranoj i predškolskoj dobi, Dječje dramske igre u Kulturno-umjetničkom društvu „Koškan“ te Božićne pjesme za rad s djecom rane i predškolske dobi. Ti radovi jasno pokazuju da se umjetnost može prenositi iz akademskog okruženja u stvarni život zajednice, uz aktivno sudjelovanje djece, odgojitelja, kulturnih udruga i lokalnih institucija.

Završna cjelina projekta usmjerena je na sintezu prikupljenih rezultata, njihovu stručnu i znanstvenu diseminaciju te na daljnju primjenu u razvoju nastavnih sadržaja, programa cjeloživotnog obrazovanja i budućih umjetničkih inicijativa. Projekt „Inicijativa i umjetnost“ time predstavlja važan korak prema prepoznavanju i vrednovanju rada nastavnika koji se često odvija izvan formalnih nastavnih obveza, ali ima trajan i dubok utjecaj na studente, obrazovanje i kulturni život zajednice. On potvrđuje da umjetnost u zajednici nije dodatak, nego nezamjenjiv dio suvremenog odgoja i obrazovanja.

Naziv projekta: Inicijativa i umjetnost: (istraživanje) doprinosa članova Odsjeka za umjetnička područja i studenata Foozosa umjetnosti zajednice

Nositeljica i voditeljica: doc. dr. sc. Ana Popović

Suradnici: red. prof. art. Mira Perić, prof. dr. art. Goran Kujundžić, izv. prof. dr. art. Jelena Kovačević, izv. prof. dr. sc. Vesna Svalina, izv. prof. dr. art. Marko Šošić, doc. dr. sc. Lidija Nikolić, Gordana Ercegovic-Jagnjić, viša predavačica

Institucija: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Razdoblje provedbe: 18. 3. 2024. – 18. 3. 2027.

Vrijednost projekta: 4.972,00 EUR

Izvor financiranja: vlastita sredstva FOOZOS-a

Provedba projekta Primjena mikorize za održivu prilagodbu klimatskim promjenama u vinogradarstvu (PK.3.4.17.0003) na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek

Tihomir Kovač

Na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Osijeku od prosinca 2025. godine provodi se projekt Primjena mikorize za održivu prilagodbu klimatskim promjenama u vinogradarstvu (PK.3.4.17.0003). Projekt razvija i primjenjuje inovativne mikorizne

tehnologije u uzgoju sorte Muscaris na testnom vinogradu u Osječko-baranjskoj županiji u cilju povećanja otpornosti vinove loze na klimatske promjene i unaprjeđenja održivosti vinogradarstva. Mikoriza smanjuje potrebu za kemijskim sredstvima, poboljšava zdravlje tla i kvalitetu grožđa. Projekt traje 36 mjeseci te uključuje edukaciju vinogra-

dara, studenata i ranjivih skupina te razvoj prilagođenih mikoriznih inokulata čime doprinosi otpornosti sektora i zaštiti okoliša. Rezultati istraživanja bit će transparentno objavljeni kako bi koristi projekta bile dostupne široj zajednici te potaknule širenje inovacija i održivih praksi u vinogradarstvu. Ukupni prihvatljivi troškovi projekta iznose

576.086,06 €, a projekt se provodi u partnerstvu s Osječko-baranjskom županijom. Više o projektu, projektom timu i rezultatima istraživanja se može pronaći na stranici <https://www.ptfos.unios.hr/Mikoriza/>.